

УДК: 378.014(477)

ДОСЛІДЖЕННЯ НОВИХ ШЛЯХІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ЯК СКЛАДОВОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.

Рибальченко Ніна Павлівна

асистент кафедри туризму, соціально-
економічної географії та краєзнавства

Мелітопольського державного

педагогічного університету імені

Богдана Хмельницького

Анотація. У статті досліджено розвиток туристичної галузі в Україні, який свідчить про негативні тенденції, які є наслідком політичних і економічних подій в країні.

Ключові слова: туризм, державне управління туризмом, державне регулювання туризму, туристична реформа.

Постановка проблеми. Сучасна галузь туризму – це одна з найпрогресивніших галузей світового господарства та найбільша галузь у світі за кількістю робочих місць для малого та середнього бізнесу. На жаль, в Україні туризму не приділяють належної уваги на державному рівні, аби використати потенціал галузі для розвитку економіки країни.

Тому важливо, щоб країни заохочували політику, що сприяє неухильному зростанню туризму, включаючи полегшення подорожей, розвиток людських ресурсів і стійкість.

Мета дослідження: необхідність дослідження нових шляхів державного регулювання туристичної галузі як складової соціально-економічного розвитку України.

Питання, пов'язані з регулюванням розвитку туризму в державі загалом та в окремих регіонах України, були предметом розгляду багатьох вчених, серед яких: Ю. Алексєєва, О. Артеменко, І. Бережна, В. Бабарицька, А. Бузні, Н. Ветрова, В. Гуляєв, В. Гудзь, В. Заросило, В. Колпаков, В. Подсолонко, Д. Стеченко, В. Шамрай та ін.

Україна – країна з нестійкою економікою, тому існує гостра необхідність втручання держави в регулюванні туристичної галузі. Активне

державне регулювання приведе до активного вирішення багатьох проблем, що перешкоджають розвитку туристичної галузі, але лише за умови дійсно ефективного механізму державного регулювання. [1]

В даний час посилюється конкуренція на світовому туристичному ринку на всіх рівнях. Це пояснюється багатьма причинами, в тому числі:

- світовими кризовими явищами у фінансовій сфері;
- появою на ринку нових учасників - туристичних напрямків, які активно просувають себе як привабливі для туристів і перетягують на себе істотну частку туристичних потоків, наприклад, країни Південно-Східної Азії, Африки;
- виникненням нових форм проведення дозвілля, які з'являються в місцях постійного проживання потенційних туристів і тим самим зменшують потребу в традиційних подорожах, що веде до скорочення туристичних потоків і посилення конкуренції за споживача;
- зниженням темпів зростання туристичних потоків, що викликає посилення конкурентної боротьби за ринкову частку;
- зростанням кількості однотипних порівнянних за споживчими якостями туристичних продуктів (субститутів), що призводить до насичення пропозиції на туристичному ринку. [1].

Одна з особливостей розвитку туризму - глобалізація. Розвиток світового туристичного ринку неминуче тягне за собою посилення конкуренції як між різними туристичними напрямками, так і окремими туристичними підприємствами та туристичними продуктами, що робить питання конкуренції в туризмі необхідним для подальшого вивчення.[2]

Причини занепаду українського туризму, на наш погляд, є такими:

- нехтування міжнародним досвідом розвитку туризму;
- відсутність послідовної державної політики в галузі;
- неефективність діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері туризму;
- відсутність належних умов для розвитку пріоритетних для держави в'їзного і внутрішнього туризму, податкового і фінансового стимулювання державою експорту туристичних послуг та вітчизняних туроператорів, які займаються цим видом діяльності;
- незадовільна робота з формування та зміцнення туристичного іміджу України, розробки та просування національного туристичного турпродукту на міжнародному та внутрішньому ринках.

Ознаки та наслідки занепаду:

- скорочення практично удвічі туристичних потоків в Україну іноземних туристів,

- деградація ринку внутрішнього туризму,
- значне скорочення питомої ваги туризму у ВВП країни та в регіональному валовому продукті, в тому числі доходів від туристичних послуг та послуг готелів, туристичного збору, валютних надходжень від експорту туристичних та готельних послуг, інвестицій в туристичну інфраструктуру, робочих місць.

За підрахунками експертів, держава щорічно недоотримує тільки від експорту туристичних послуг до 1 млрд. валютних надходжень.

Для України характерним є нестабільність інституту управління, часті зміни підходів до управління туристичною сферою, незадовільний науковий супровід розвитку туризму, вкрай низький рівень реалізації його потенціалу.

Висновки. Проведений аналіз розвитку туристичної індустрії в Україні свідчить про негативні тенденції, які є наслідком політичних і економічних подій в країні.

Список використаних джерел:

1. <http://jeou.donnu.edu.ua/article/viewFile/2384/2418>
2. Рибальченко Н.П. Проблеми державного регулювання в реформуванні туристичної галузі в Україні / Н.П. Рибальченко // Scientific Journal Virtus. – 2018. #25, June. – С. 208-212. - Режим доступу: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/2302/1/Journal25-208-211.pdf>
3. Рибальченко Н.П. Головні перепони на шляху розвитку туристичної галузі України / Н. П. Рибальченко // Матеріали міжнародної науковопрактичної інтернет-конференції: Формування освітнього простору в умовах інформаційного суспільства. 2018. – С. 139-141.